

Wyzwania podatkowe gospodarki cyfrowej

Przyjęcie nowych podatków czy zaleceń dedykowanych gospodarce cyfrowej nie zostały zarekomendowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), jednakże drogi do podjęcia jednostronnych działań zabezpieczających wciąż pozostają otwarte.

OECD przyjęła, że mimo, że niektóre aspekty gospodarki cyfrowej wiążą się szczególnie z ryzykiem związanym z działaniami BEPS (zwalczaniem unikania opodatkowania i transferu zysków), to „*odseparowanie gospodarki cyfrowej od jej pozostałych aspektów dla celów podatkowych byłoby trudne, lub wręcz niemożliwe*”. Nic więc dziwnego, że w odniesieniu do gospodarki cyfrowej rekomendacje opierają się na szerszych założeniach oraz rekomendacjach przyjętych dla innych działań BEPS. Należą do nich między innymi:

Działanie 7: Zapobieganie sztucznemu unikaniu powstawania statusu zakładu

Działanie 7 zaleca zmianę definicji zakładu (Permanent Establishment – PE), co ma zapobiegać celowemu unikaniu powstawania statusu zakładu. Rekomendacje znacząco zwiększają prawdopodobieństwo, że działalność grup aktywnych na rynku międzynarodowym (zarówno dużych, jak i małych) będzie traktowana jako PE w krajach, w których dotychczas tak nie było.

W przypadku, gdy działalność sprzedażowa spełnia wymogi następującej definicji: „*zwyczajowo zawiera kontrakty lub zwyczajowo odgrywa główną rolę w działaniach prowadzących do zawarcia kontraktów, rutynowo zawieranych bez wprowadzania przez przedsiębiorstwo istotnych poprawek w ich treści*”, będzie można mówić o istnieniu PE. Nie ma to zastosowania do dystrybutorów prowadzących działalność o ograniczonym ryzyku.

Określone przypadki szczególnie wykluczające status PE są aktualnie poddawane weryfikacji pod kątem możliwości zaliczenia działalności jako „przygotowawczej lub pomocniczej”. Działalność ma charakter przygotowawczy, jeśli stanowi uzupełnienie działalności przedsiębiorstwa.

Ma natomiast charakter pomocniczy, jeśli wspiera działalność przedsiębiorstwa, nie stanowiąc zasadniczego elementu tej działalności.

OECD podała przykład sztucznych rozwiązań w gospodarce cyfrowej. Przykład dotyczy sprzedawcy internetowego produktów materialnych lub podmiotu świadczącego usługi reklamowe online przy pomocy personelu lokalnej spółki zależnej, odpowiedzialnego za negocjowanie i zawieranie umów sprzedaży z potencjalnymi kontrahentami.

Działania 8-10: Dostosowanie cen transferowych do kreowania wartości

OECD uznaje istotność wartości niematerialnych i prawnych w gospodarce cyfrowej. OECD podkreśla, że podmioty osiągają dochód gospodarczy na podstawie wykreowanej wartości poprzez realizowane przez nie funkcje, wykorzystane aktywa oraz ryzyka poniesione w związku z rozwojem, ulepszaniem, utrzymaniem, ochroną i wykorzystaniem wartości niematerialnych i prawnych; własność prawna nie stanowi jedyne go wyznacznika prawa do wynagrodzenia.

Ramy analizy transakcji z udziałem wartości niematerialnych i prawnych obejmują:

- identyfikację wartości niematerialnych i prawnych wykorzystanych lub przeniesionych oraz ryzyk, istotnych z ekonomicznego punktu widzenia
- identyfikację całości ustaleń umownych z naciskiem na kwestię własności prawnej jako punkt wyjścia,
- identyfikację stron realizujących funkcje, korzystających z aktywów, zarządzających ryzykiem,
- analizę uzgodnień formalnych wobec faktycznego postępowania podmiotów grupy,
- identyfikację transakcji oraz określanie ceny rynkowej stosownie do wkładu każdej ze stron.

W przypadku, gdy faktyczne działania stron odbiegają od ustaleń umownych, jako istotniejsze traktuje się działania, a transakcje opisuje się na podstawie znanych faktów.

Korekty porównywalności oraz stosowanie metody zysku transakcyjnego są niezbędne wyłącznie, w przypadkach w których wykorzystane wartości niematerialne i prawne mają charakter unikatowy oraz są wartościowe z natury. Gdy istnieją wiarygodne dane porównywalne, często możliwe jest ustalenie cen transferowych na podstawie metod jednostronnych.

Działanie 3: Zaostrzenie regulacji dotyczących opodatkowania zagranicznych podmiotów kontrolowanych

OECD uznaje, że przy ustalaniu regulacji CFC, należy uwzględnić zasady ukierunkowane na dochód osiągany zwykle w gospodarce cyfrowej, który obecnie na ogół nie podlega opodatkowaniu, taki jak dochód ze zdalnej sprzedaży dóbr i usług cyfrowych.

Rekomendacje końcowe skupiają się na sześciu kluczowych elementach, które OECD uznaje za elementy niezbędne w celu skutecznego wdrażania krajowego ustawodawstwa CFC:

- definicja CFC,
- wyłączenia i wymogi co do progów,
- definicja dochodu CFC,
- zasady obliczania dochodu,
- zasady przypisywania dochodu,
- zasady zapobiegania/ eliminowania podwójnego opodatkowania.

VAT/podatek od towarów i usług (GST)

OECD odniosła się do istotności obciążenia podatkiem VAT transakcji transgranicznych oraz zaleciła zastosowanie zasad wydanych uprzednio wytycznych międzynarodowych w zakresie VAT/GST, dotyczących zasady opodatkowania podatkiem pośrednim w miejscu docelowym. OECD uznaje, że poszczególne kraje muszą rozważyć możliwość wprowadzenia mechanizmów ściągania należności, włącznie z mechanizmem odwrotnego obciążenia, aby zapewnić równe zasady traktowania i zapobiec unikaniu opłacenia podatku VAT/ GST poprzez zwolnienie z tego podatku firm, zaopatrujących się w usługi za granicą.

Otwarte drzwi dla działań jednostronnych?

W raporcie rozważono także szersze i bardziej ogólne wyzwania, związane z opodatkowaniem gospodarki cyfrowej, takie, jak obecność podatkowa (stałe miejsce prowadzenia działalności), dane oraz charakterystyka strumieni przychodów. Co niepokojące, jakkolwiek OECD nie zarekomendowała przyjęcia zasady istnienia związku gospodarczego (tj. wyrokowania o istnieniu związku w wyniku osiągnięcia progu przychodów generowanych z danego terytorium) czy też podatku u źródła, stwierdziła jednak, że poszczególne kraje mogą jednostronnie wprowadzić je w ustawodawstwie krajowym w ramach dodatkowej ochrony przed BEPS, pod warunkiem, że będą przestrzegać postanowień zawartych umów i porozumień dwustronnych, dotyczących opodatkowania.

Kluczowe dane

Poszczególne działania zostały przedstawione szczegółowo w harmonogramie wdrożenia kluczowych rekomendacji. Oczekuje się, że opracowanie instrumentu wielostronnego nastąpi do końca roku 2016. OECD zadeklarowała, że przeanalizuje szczegółowe dane podatkowe dotyczące poszczególnych krajów oraz deklaracji VAT aby upewnić się, czy nie będzie konieczne podjęcie dodatkowych działań wielostronnych w odniesieniu do gospodarki cyfrowej (jakkolwiek jest mało prawdopodobne, aby mogło to nastąpić przed rokiem 2020).

Co dalej?

Zalecamy przeprowadzenie kompleksowej analizy Państwa struktury, aby upewnić się, że jest ona dostosowana do rekomendacji wskazanych w BEPS, oraz zapewnić wystarczającą widoczność i przejrzystość danych podatkowych i transakcyjnych.

Oferujemy wsparcie w zakresie analizy ustawodawstwa, dotyczącego podatku VAT/GST, którego celem jest zmuszenie dostawców usług cyfrowych, nie posiadających siedziby w danym kraju, do rejestracji oraz uiszczenia podatku VAT/GST od sprzedaży. Oferujemy pomoc we wdrażaniu skalowalnych rozwiązań, które pomogą Państwu stawić czoła wyzwaniom związanym z naliczaniem podatku oraz sprawozdawczością w tym zakresie.

Kontakt

Dariusz Bednarski

Biegły rewident, Partner Zarządzający

T +48 61 625 1314

M +48 601 728 683

E dariusz.bednarski@pl.gt.com

© 2015 Grant Thornton International Ltd. Wszelkie prawa zastrzeżone.

'Grant Thornton' odnosi się do marki, pod którą firmy członkowskie Grant Thornton świadczą usługi atestacyjne, doradztwa podatkowego oraz ogólnego na rzecz swoich klientów i/lub odnosi się do jednej lub więcej firm członkowskich, stosownie do kontekstu.

Grant Thornton International Ltd (GTIL) oraz firmy członkowskie nie działają w ramach globalnego programu partnerskiego. GTIL oraz każda z firm członkowskich to odrębne podmioty prawne. Usługi są świadczone przez firmy członkowskie. GTIL nie świadczy usług na rzecz klientów. GTIL i firmy członkowskie nie pełnią roli swoich wzajemnych przedstawicieli, żadna z nich nie zaciąga zobowiązań w imieniu pozostałych ani nie ponosi odpowiedzialności za ich działania ani zaniedbania.

grantthornton.global